

Kunnskapsdepartementet
Postboks 8119 Dep
0032 OSLO

Deres ref: 200601145
Vår ref: 06/146-3/HIR
Dato: 14.09.2006

Høringssvar - Rapport fra arbeidsgruppe med forslag om endringer i opplæringslovens bestemmelser om fag- og yrkesopplæringen

Kontaktutvalget takker for tilsendt høring. I generelle trekk finner vi rapporten velskrevet, grei og oversiktlig med gode innspill.

Kontaktutvalget har også en prinsipiell kritikk av rapporten. Den er knyttet til at Kontaktutvalget sammen med innvandrermiljøene og myndighetene har sterkt fokus på tiltak som konkret viser integrering og som fremmer en god samforståelse på tvers av nasjonale, etniske, religiøse og kulturelle skillelinjer. Dette mener vi særlig at må vises tydelig i alt offentlig arbeid.

Kontaktutvalgets kritiske kommentarer når det gjelder denne høringssaken, må dels sees med utgangspunkt i a) et prinsipp om at offentlige komitéer må speile befolkningssammensettingen som et hele; b) dagens innvandringspolitiske spørsmål og c) på bakgrunn av det som norske utdanningsmyndigheter nå erkjenner er en vanskelig situasjon for mange ungdommer med minoritetsbakgrunn, særlig hvis de har ikke-vestlig bakgrunn. Av forskjellige årsaker møter mange av dem tøffe hindre på videregående nivå. Mange fullfører ikke det 3-årige skoleløpet. I siste runde kommer en hel del skjevt ut i yrkeslivet med de konsekvenser dette får for samfunnet.

Minussider ved rapporten:

- 1) Navneoversikten over deltakerne i lovarbeidsgruppen indikerer at *ingen* har minoritetsbakgrunn. Dette synes Kontaktutvalget er meget kritikkverdig.

Kontaktutvalget er på det rene med at Opplæringsloven for området fag- og yrkesopplæring skal være nøytral og gjelde for alle elever i skoleverket. Like fullt kan her være fallgruver. Tatt i betraktning at utdanningsløpet synes å arte seg ulikt avhengig av sosioetnisk bakgrunn, kan dette være en indikasjon på at loven kanskje *praktiseres* ulikt eller at loven ikke sikrer alle likt. Kanskje er det mulig å demme opp for uheldig praksis/utslag gjennom lovverket. Uansett mener Kontaktutvalget at generelt i dagens samfunn, må sammensetningen av alle lovarbeidsgrupper speile den etniske sammensettingen av dagens norske befolkning. Medlemmer med ikke-norsk kulturell bakgrunn tror vi har et bedre utgangspunkt for å ivareta minoritetenes situasjon i forhold til utforming av lovverket.

- 2) Rapporten som et hele har ingen referanser i forhold til begrepene *etnisk*, *minoritet* eller *innvandrere*. Kontaktutvalget finner dette som en betydelig svakhet ved lovutformingen.

- 3) Rapporten har en generelt svak problematisering av det store frafallet i VG-skole som særlig slår ut for gutter og spesielt for gutter med minoritetsbakgrunn.
- 4) Rapporten mangler helt referanser til forskning (NOVA / NIFUSTEP) som viser at minoritets elever stiller sist i køen i kampen om lærlingplasser – som kan være én av flere årsaker til frafallet i videregående skole.
- 5) Rapporten inneholder ingen innspill når det gjelder tospråklig fagopplæring. Det kan være et indirekte signal som svekker prinsippet om ”likeverdige muligheter” i VG utdanning.
- 6) Rapporten inneholder ingen referanser som vektlegger personalrekruttering som går på at lærere med innvandrerbakgrunn er viktige som rollemodeller for ungdom med minoritetsbakgrunn.
- 7) Rapporten har ingen drøfting i forhold til etniske referanser når det gjelder lærebedrifter.
- 8) Rapporten har et sterkt fokus på samarbeidet mellom bedrift og fylkeskommunen som overordnet myndighet og ansvarlig for gjennomføringen av fag- og yrkesopplæringen. Skoledelen er lite synlig i forhold til det pedagogiske personalet som viktige aktører. Tydeligst vises dette i rapportens forslag til representasjon i yrkesopplæringsnemda. Kontaktutvalget mener det er viktig at minst én representant for lærerpersonalet og minst én lærling bør være representert i yrkesopplæringsnemda. I mandatet generelt bør det legges inn føringer som ivaretar det fleretniske hensyn.
- 9) Rapporten har ingen problematisering av at voksne personer og spesielt voksne personer med minoritetsbakgrunn, kan være en del av elevtilfanget.
- 10) Rapporten mangler referanser til godkjenning av den realkompetanse som mange fagarbeidere med innvandrerbakgrunn kommer med til landet. Dette må ikke minst sees i lys av at behovet for faglært arbeidskraft er generelt stor i dagens og morgendagens Norge.

Kontaktutvalget mener at de ovenstående 10 punktene peker på forhold som bør ha en mye tydeligere referanse i lovverket.

Med vennlig hilsen

Rita Kumar
Utvalgsleder

Saksansvarlig:
Hilde Roald
Rådgiver